

Autor scenariusza: Katarzyna Dąbrowska-Żmuda

Przedmiot: zajęcia świetlicowe

Poziom nauczania: I etap edukacyjny

Szkoła: Szkoła Podstawowa nr 29 im. Adama Mickiewicza w Lublinie

Temat: Pomóż zwierzętom przetrwać zimę!

Czas trwania: 60 minut

Cel ogólny: kształtowanie wrażliwości na potrzeby zwierząt

Cele operacyjne:

Poziom wiadomości:

- A. Zapamiętanie wiadomości - uczeń:
 - wylicza zwierzęta zimujące w Polsce;
 - wymienia zwierzęta migrujące z Polski podczas zimy;
 - wymienia strategie przetrwania zwierząt związane z nastaniem zimy w Polsce.
- B. Zrozumienie wiadomości - uczeń:
 - wyjaśnia konsekwencje niesienia pomocy zwierzętom podczas zimy oraz braku tej pomocy;
 - rozróżnia zachowania ludzi, które pomagają zwierzętom od tych, które im szkodzą.

Poziom umiejętności:

- C. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach typowych - uczeń:
 - charakteryzuje problemy zwierząt związane ze zmiennością pór roku;
 - prawidłowo wskazuje typ pokarmu dedykowanego określonym zwierzętom;
- D. Zastosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych - uczeń:
 - samodzielnie projektuje i wykonuje prosty karmnik dla ptaków;
 - angażuje wiedzę i umiejętności z różnych dziedzin w celu rozwiązywania zadań;
 - przewiduje problemy związane z zaprzestaniem udzielania pomocy zwierzętom, które już przywykły do pomocy.

Cele wychowawcze:

- a) kształtowanie postawy szacunku i odpowiedzialności wobec zwierząt;
- b) dostrzeganie roli ludzi w funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego;
- c) angażowanie w proces edukacyjny poprzez rozbudzanie współodpowiedzialności za realizację zajęć.

Metody: pogadanka, praca z tekstem, m. pokazu, m. zajęć praktycznych, m. nauczania programowanego

Formy: zbiorowa, indywidualna

Środki dydaktyczne: tablica interaktywna/monitor interaktywny z dostępem do Internetu, głośniki, prezentacja w aplikacji genial.ly pt. „Pomóż zwierzętom przetrwać zimę” (Aktywna tablica - prezentacja <https://view.genial.ly/61ee75a74ddc500013e9abea/presentation-aktywna-tablica-prezentacja>), wytlaczanki na jajka, rolki po papierze toaletowym, smalec/niesolone masło orzechowe, nasiona dla ptaków, karty pracy – kodowanie, nożyczki, nóż do smarowania, sznurek jutowy, śrubokręt

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- porozumiewanie się w języku ojczystym;
- porozumiewanie się w języku obcym;
- kompetencje informatyczne;
- kompetencje społeczne i obywatelskie;
- podstawowe kompetencje naukowo-techniczne i matematyczne;
- inicjatywność i przedsiębiorczość.

I. Faza przygotowawcza

Powitanie uczestniczek i uczestników zajęć. Wyświetlenie slajdu prezentacji zawierającego matematyczno-językową zagadkę, której rozwiązanie jest jednocześnie tematem zajęć. Dzieci przystępują do wspólnego rozwiązania zagadki. Po rozwiązaniu otrzymają hasło w języku angielskim, które wraz z prowadzącą/prowadzącym tłumaczą na język polski.

TEMAT ZAJĘĆ

5-2	4-3	2+2	4+2

12-10	9:3	10-9

10-5	3+4	4*2	6+5	3+2	2*2	5*2

12-2	9+3	3*3	10+3	4*2	14-1	5-4

8-6	2+1	8-7

7*2	2*4	5+2	2-0	11-10	5+4

A-5 E-1 H-3 I-8 L-4 M-11 N-7
P-6 R-9 S-10 T-2 U-12 V-13 W-14

HELP THE ANIMALS SURVIVE THE WINTER	POMÓŻ ZWIERZĘTOM PRZETRWAĆ ZIMĘ
--	--

II. Faza realizacyjna

Po ujawnieniu tematu zajęć, prosimy chętną osobę o przeczytanie wiersza Bożeny Formy pt. „Zima w lesie”. Następnie wspólnie z uczestniczkami i uczestnikami omawiamy wiersz, prowokując rozmowę nt. potrzeb zwierząt zimą.

Bożena Forma: ZIMA W LESIE

W samym środku lasu
zima zamieszkała.
Drzewa, krzewy śniegiem
w nocy przysypała.
W puchowej pierzynie
las bieleje cały.
Martwią się zwierzęta:
jak zimę przetrwamy?
Niech ludzie usłyszą,
o pomoc wołamy!
Zimą pożywienia
bardzo mało mamy.

Po krótkiej dyskusji przystępujemy do obejrzenia filmu pt. „Zwierzęta a zima”, w którym autorka przybliżyła strategię zwierząt związane z nastaniem zimy. Po obejrzeniu nagrania rozmawiamy z uczniami na temat tego, co zapamiętali i co uważają za najważniejsze wnioski płynące z filmiku.

Następnie przechodzimy do omówienia infografiki ukazującej, czym nie należy karmić zwierząt. Zwracamy tym samym uwagę na to, że niewiedza może szkodzić zwierzętom i że do każdej pomocy należy się wcześniej przygotować – zebrać informacje, przeanalizować możliwości, podjąć odpowiednie działania.

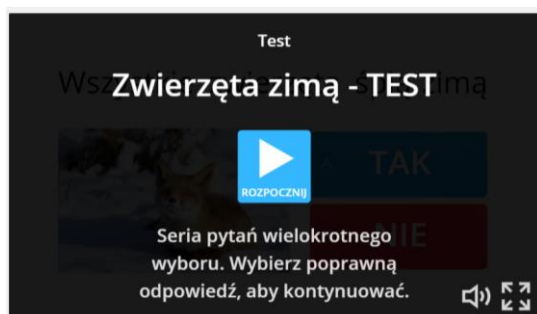
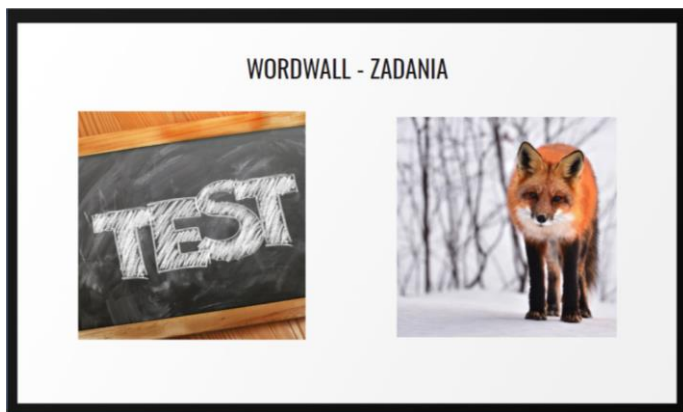
Ostatni już pokaz filmowy podczas tych zajęć to odcinek programu „Prosto z lasu”, w którym leśnicy opowiadają o warunkach panujących w lasach zimą i podejmowanych przez nich działaniach związanych z dbaniem o zwierzęta – te małe i te całkiem duże. Po projekcji ponownie prosimy uczestniczki i uczestników o podzielenie się myślami.

Jednocześnie przypominamy o dwóch zasadach umieszczonych na dwóch kolejnych slajdach – o tym, by nie podejmować działań w lesie bez konsultacji z leśniczym oraz o tym, że można się włączyć w różnego rodzaju akcje organizowane przez Nadleśnictwa, np. związane ze zbiórką kasztanów i żołądzi.

Następnie przechodzimy do zadań w aplikacji WordWall. Pierwsze z nich to test wiedzy, drugie zaś to sortowanie grup zwierząt zapadających w sen zimowy i pozostających aktywnymi podczas zimy.

Po rozwiązaniu zadań przechodzimy do wykonania prostych karmników dla ptaków z rolek po papierze toaletowym i wytłaczanek po jajkach. Jednak nie dajemy uczestniczkom i uczestnikom żadnej instrukcji – pokazujemy dostępne narzędzia i składniki i pytamy, jak myślą – co można z tego zrobić w kontekście naszych zajęć. Następnie prosimy, by zaplanowali, z czego będą korzystali i jaki efekt końcowy chcą uzyskać. Dopiero, kiedy wszystkie dzieci mają już plan i przystępują do pracy, możemy zmienić slajd na „Proste karmniki do wykonania”.

W zależności od tempa pracy grupy – od tego, czy przeważają w grupie dzieci starsze czy młodsze – ostatnie zadanie, związane z kodowaniem, pozostawiamy na koniec zajęć lub rozdajemy jako „pracę domową”. Na gotowych arkuszach znajdują się karty pracy do kodowania. Po lewej stronie arkusza znajdują się litery, zaś na jego górze - cyfry. Po prawej stronie znajdują się kody pól, które należy pokolorować na określony kolor, np. kolorem czerwonym należy pokolorować pola: A7, K3, K4 i K5, zaś czarnym pola: B7, C7 i D7. Karty, które wykorzystano podczas niniejszych zajęć, zawierają zakodowane ptaki zimujące w Polsce, m.in. jasiołkę, dzięcioła czy srokę.

*Karty można pobrać pod adresem: <https://shopick.pl/ptaki-zimujace-w-polsce-kodowanie-karty-pracy>. Niestety nie można ich załączyć w scenariuszu, ponieważ są objęte prawami autorskimi i przeznaczone do wykorzystywania jedynie podczas bezpośredniej pracy z grupą. Koszt kart to 5 zł. Jako inspiracja mogą posłużyć ogólnodostępne materiały i pomysły zamieszczone na stronie: <https://mojedziecikreatywnie.pl/2019/12/nauka-kodowania-poprzez-zabawe/>.

III. Podsumowanie lekcji

Przypominamy najważniejsze informacje, jakie padły podczas zajęć. Na tablicy (lub kartkach) rysujemy 3 buźki – niezadowoloną/złą; obojętną; zadowoloną/uśmiechniętą. Prosimy uczestniczki i uczestników, by wychodząc z sali postawili plusa przy buźce, która najlepiej oddaje ich stosunek do minionych zajęć.

IV. Praca domowa: zawieszenie własnoręcznie wykonanych mini-karmników dla ptaków oraz, jeśli uczestniczka lub uczestnik nie zdążyli tego zrobić podczas zajęć, uzupełnienie kart pracy z kodowaniem.

LINK DO PREZENTACJI:

<https://view.genial.ly/61ee75a74ddc500013e9abea/presentation-aktywna-tablica-prezentacja>

ZADANIA – WORDWALL:

I. Zwierzęta zimą - test. Zaznacz prawidłową odpowiedź.

<https://wordwall.net/pl/resource/25781745/zwierz%C4%99ta-zim%C4%85-test>

1. Wszystkie zwierzęta śpią zimą:
 - a. TAK
 - b. NIE
2. Są zwierzęta, które na zimę zmieniają swoje przyzwyczajenia albo grubość futra:
 - a. TAK
 - b. NIE
3. Pomagam ptakom karmiąc je wszystkim tym, co znajdę w kuchni:
 - a. TAK
 - b. NIE
4. Białe zwierzęta łatwo zobaczyć na śniegu:
 - a. TAK

- b. NIE**
- 5. Zwierzęta mają gęstsza sierść zimą:
 - a. TAK**
 - b. NIE
- 6. Niedźwiedzie zimę spędzają w gawrze:
 - a. TAK**
 - b. NIE
- 7. Wilki przesypiają całą zimę:
 - a. TAK
 - b. NIE**
- 8. Jeże zagrzebują się w liście i tam przesypiają zimę:
 - a. TAK**
 - b. NIE
- 9. Zwierzęta zapadające w sen zimowy:
 - a. niedźwiedź**
 - b. koń
 - c. borsuk**
 - d. lis
- 10. Zwierzęta aktywne zimą:
 - a. wilk**
 - b. biedronka
 - c. wąż
 - d. jeleń**
 - e. dzik**
 - f. zając**

II. Zwierzęta zimą - sortowanie. Dopasuj zwierzęta do odpowiedniej kategorii.

<https://wordwall.net/pl/resource/25431663/przyroda/zwierz%c4%99ta-zim%c4%85>

borsuk, suseł, zając, jaszczurka, sarna, dzik, chomik polny, lis, świstak, mysz, łoś, niedźwiedź, jeleń, jeź

1. ZWIERZĘTA ZASYPIAJĄCE NA ZIMĘ:

borsuk, suseł, jaszczurka, chomik polny, świstak, niedźwiedź, jeź

2. ZWIERZĘTA AKTYWNE ZIMĄ:

zając, sarna, dzik, lis, mysz, łoś, jeleń